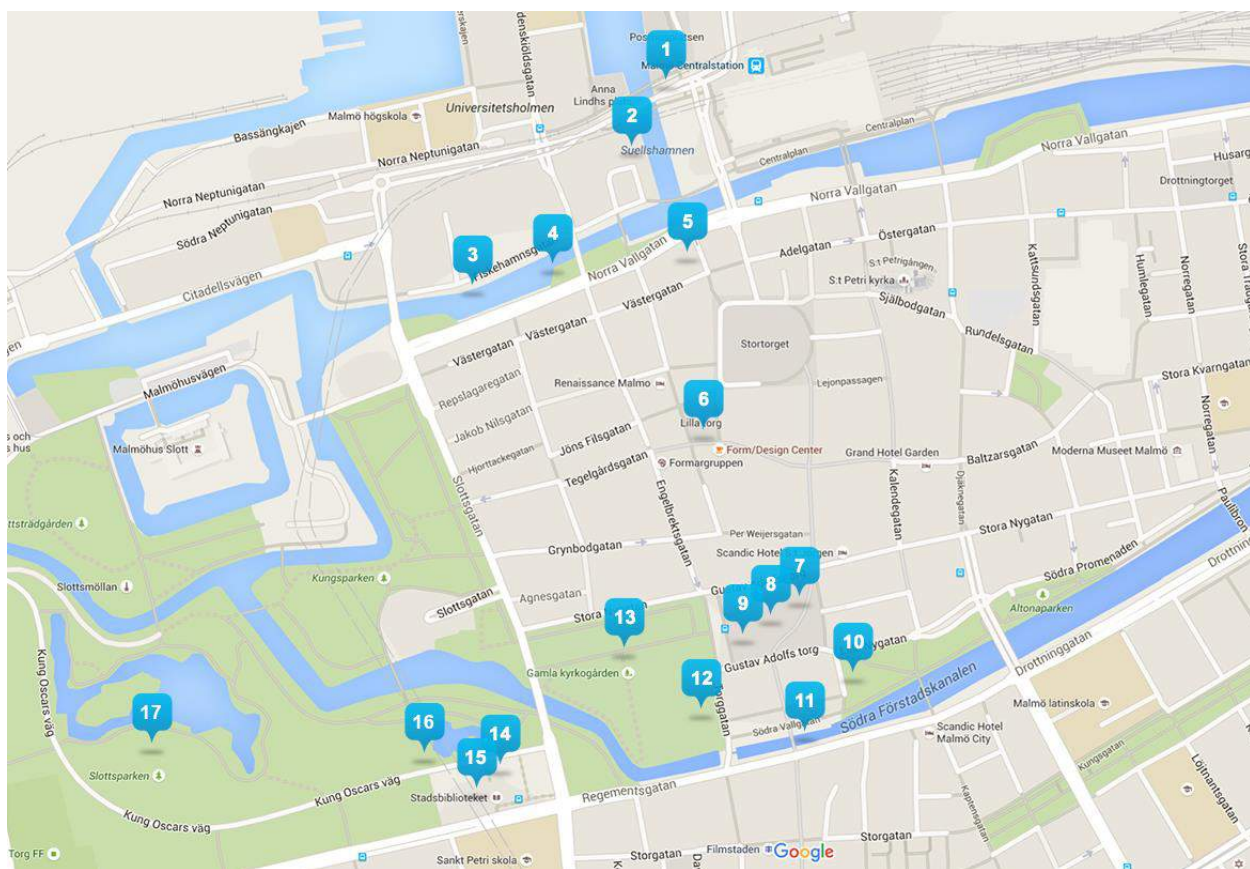

RUNDVANDRING

Hela rundvandringen tar ca 2 timmar att gå.

Rundvandringen utgår från Centralstationen, men det går givetvis att gå vilken väg man önskar.

www.planteringsforeningen.se/rundvandring

Gå vår uppskattade rundvandring! Med hjälp av kartan kan du se en del av vad Föreningen har varit delaktig i att utsmycka, vårda och försköna Malmö stad.

---

1. Utblick / Insikt

Konstnär: Pål Svensson

Plats: Posthusplatsen

År: 2015

Konstnären Pål Svensson vann 2015 tävlingen om utsmyckningen av Posthusplatsen. Pål Svensson har i konstverket tagit fasta på Malmös kontakt med havet. Ett stort fönster – en stenskiva med sitt utskurna hål vetter mot horisonten, *Utblick*. Som i ett kikarsikte ses bilden av hav och fyr. Pål Svensson menar att skulpturer skapas av luft och massa.

I hålet i *Utblick* kan man ställa sig och prova människans mått, och testa ekot! Det skapas genom den skålformade, slipade insidan.

Invid *Utblick* finns en stilla fontän, *Insikt*, med en rundad form som är snarlik den utskurna cylindern i *Utblick*. Den vattenbegjutna ytan på *Insikt* speglas betraktaren, staden och himlen.

Stenen är bearbetad för att skapa spänning mellan det blanka, det slipade och det kantiga, grovhuggna. Dikten på en av bänkarna är av den danska poeten Jens August Schade.

Pål Svensson fick Stenpriset 2016 för *Utblick/Insikt*, det är egentligen ett arkitekturpris.

Materialet till skulpturerna är diabas, en mycket hård bergart som bildades på väg upp till jordskorpan. Diabasen kommer från Brännhult, norr om Älmhult, och den väger 3 ton per kubikmeter.

Utblick har utförts av Pål Svensson själv i Ävja stenbrott i Bohuslän.

Insikt har tillverkats av Zaarstone AB, Vilshult.

---

2. Non Violence

Konstnär: Carl Fredrik Reuterswärd

Plats: Neptunigatan/Skeppsbron

År: 1992

Vid John Lennons död reagerade konstnären Carl Fredrik Reuterswärd kraftfullt mot det tilltagande våldet i världen och tecknade i vredesmod en revolver med knuten pipa.

Han förädlade sin idé i många olika tekniker tills han slutligen lät gjuta den i brons i tre exemplar. Det första exemplaret inköptes av Luxemburgs regering och donerades till FN i New York där det står på piazzan utanför huvudkontoret som en av världens mest fotograferade skulpturer. Det andra exemplaret inköpte Föreningen och donerade till Malmö Stad med placering vid Börshuset 1992. Platsen var då porten till Malmö via båtar, flygbussar och tåg. Skulpturen flyttades till sin nuvarande plats 2013. Det tredje exemplaret står centralt placerat i Luxemburg.

Detta budskap om ” icke våld” har blivit symbol för en världsomspännande rörelse och skulpturen finns idag i olika storlekar på många platser, bland annat vid Olympiska Kommitténs säte i Schweiz.

---

3. Rubato

Konstnär: Eva Hild

Plats: Malmö Live, södra sidan mot kanalen

År: 2015

Konstnären Eva Hild vann tävlingen för den konstnärliga gestaltning i det stadsrum som ligger söder om Malmö Live och ut mot kanalens vatten. Skulpturen *Rubato – free flow* anspelar på en musikalisk komposition, där man kan läsa in rörelse, rytm och klang (lager på lager). Hålrummens bubbel spelar mot väggarnas rytmiska struktur. En improvisation och frihet inom ramar.

Tävlingsjuryns motivering var följande:

*”Uttrycket **ljuv musik** används ofta för att förklara det oförklarligt vackra och sköna. Det används för möten människor emellan och för att uttrycka känslor. Denna konstnärliga gestaltning inspireras av längtan efter och känslan i den ljuva musiken. Verket transformerar musiken till levande mjuka former som tycks vara i ständig rörelse när de vandrar inåt, utåt och uppåt. Det ger betraktaren fria associationer, nya tankar och drömska bilder. ”**Rubato – free flow**” intar platsen, fångar din blick – och ljuv musik uppstår”.*

Skulpturen är 6 meter hög, 7 meter bred och 6 meter djup. Den är tillverkad i gjuten aluminium och vitmålad. Det invigdes den 3 juni 2015.

---

4. Via

Konstnär: Kim Hedås

Plats: Gångbron Norra Vallgatan till Malmö Live

År: 2015

En ny gångbro finns över kanalen från hörnet av Norra Vallgatan/Elfsborgsbron, diagonalt mot hotelldelen på Malmö Live. Denna gångbro är en förbindelse mellan det gamla Malmö till det nya Malmö i den västra delen av staden.

Tanken är att gångbron skall fungera som ett intimt rum, förutom att den blir en transportled och entré till Malmö Live från city. Gångbron är en unik skapelse med en alldeles speciell funktion och design skapad av det danska arkitektkontoret SLA.

Då vi i Föreningen fick del av redovisningen av bron föddes idén att komplettera den med ett konstnärligt utformat ljudverk. Föreningen kontrakterade därför en framstående tonsättare/ljudkonstnär – Kim Hedås, Stockholm – för ett ljudverk som på detta sätt kommer att kunna förstärka bronns upplevelsekaraktär. Vi är övertygade om att detta kommer att kunna ge gångbron och dess flanörer en alldeles speciell och positiv upplevelse.

Ljudverket *Via* ger en musikalisk upplevelse till flanörer över bron. Det spelar dygnet runt, men på natten är ljudet svagare för att inte störa kringboende. Det invigdes den 3 juni 2015.

---

5. Frans Suell

Konstnär: Edvard Trulsson

Plats: Norra Vallgatan 70

År: 1915

Den store Malmöborgaren Frans Suell som år 1775 grundlade Malmö hamn och därmed skapade Malmös möjlighet till ett blomstrande näringsliv kom som ung man från Holland.

Genom sin framsynthet och initiativkraft kom han att kallas Malmös främste medborgare. Han avled 1817. Föreningen ville gärna nära 100 år efter hans död skapa en möjlighet att hedra hans minne. På enskilt initiativ och genom insamlande av pengar genom Adolf Faxes försorg kunde Föreningen göra en beställning till konstnären Edvard Trulsson på en helfigursstaty som sedan blev gjuten i brons. Den 17 juli 1915 kunde Föreningen under festliga former överlämna konstverket till Malmö Stad.

---

6. Samling vid pumpen

Konstnär: Thure Thörn

Plats: Lilla Torg

År: 1973

Lilla Torg tillkom 1591 när Stortorget blivit för litet för den utökade handeln. Torget har tidigare delvis varit bebyggt, bland annat stod där en saluhall som revs inför ombyggnaden på 1970-talet. En tävling utlystes 1971 i samband med ordningsställandet av det genuina Lilla Torg. Thure Thörn vann med sin strängt hållna torgbrunn *Samling vid pumpen*, bland annat för att ha tagit störst hänsyn till de antikvariska förhållandena samt torgets tidigare funktion.

Utformningen av torgbrunnen har med sina skulpturala inslag således rötterna i historien, vilket förleder betraktaren att tro att brunnen är väsentligt äldre. Med sina individuellt utformade bronsstavlor påminner brunnen om den rikliga torg- och saluhandel som bedrevs här under flera århundraden. Likt en kostcirkel visar brunnens bronsstavlor fyra matkategorier, grönsaker, kött, fisk samt bröd.

---

7. Fem fontäner och ett klot

Konstnär: Sivert Lindblom

Plats: Gustav Adolfs Torg

År: 1999-2000

Fontänerna på Gustav Adolfs Torg tillkom när torget omdanades i slutet av 1990-talet. Fontänerna har med sina vattenkastare i två nivåer, omväxlande mjuka och skarpa konturer samt mängdverkan, blivit en mycket påtaglig och strukturerad del av stadsrummet.

Att fontänerna under vinterhalvåret byter element, från vatten till eld, ger dem ytterligare en levande och aktiv roll på torget. Karen varierar i höjd, för att kompensera torgets höjdskillnad på upp emot en meter.

Under två års tid göt Skånska Klockgjuteriet i Hannas på Österlen alla de delar som skapat de fem bronsfontänerna på Gustav Adolfs Torgs östra del.

Verket fullbordades år 2000 med Klotet i brons och röd granit, som mäter 1,5 meter i diameter. Två allegoriska figurer, representerar optimisten och pessimisten, flankerar den tronande gripen i fri tolkning av Malmös heraldiska grip. Två inskriptioner, en av den grekiska skalden Herakleitos respektive Hjalmar Gullberg.

---

8. Lekande barn

Konstnär: Anders Jönsson

Plats: Gustav Adolfs Torg

År: 1915

Denna lilla skulptur har blivit en av Malmöbornas mest älskade offentliga utsmyckningar. Den donerades 1915 och stod då i den så kallade Rundningen på Gustav Adolfs torg. Den hette då *Duschen* och den höga vattenstrålen strilade ner över barnen med full kraft.

Folkopinionen protesterade mot de små älskliga barnens utsatthet och teknikerna fick skruva ner vattnet till en mer lagom lekhöjd och följaktligen döptes också skulpturen om till sitt nuvarande namn.

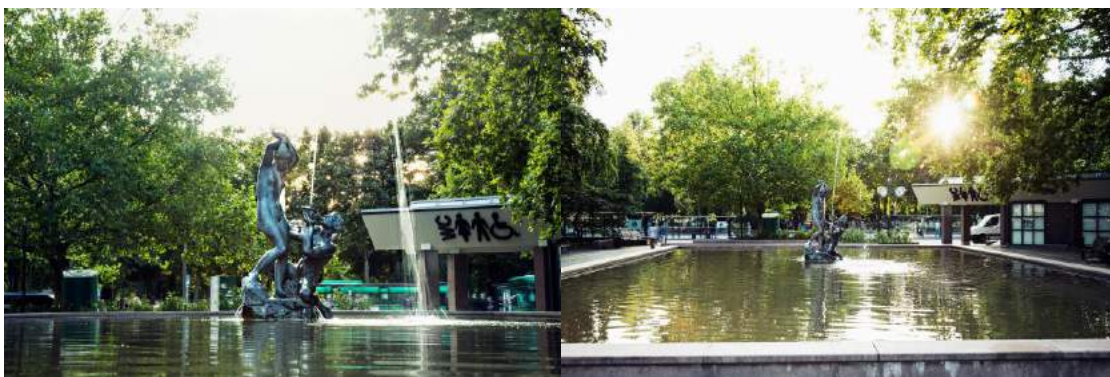
9. Öresund

Konstnär: Gerhard Henning

Plats: Gustav Adolfs Torg

År: 1934

Till Föreningens 50-års jubileum ville man skänka en storslagen gåva till Malmö stad. En pristävling utlystes. Vinnande förslag blev den danske konstnären Gerhard Hennings vackra, klassiska skulptur av en kvinna med händerna uppsträckta i håret. En faun spelar för henne genom en snäcka. Skulpturens vertikala linje följs igenom av den höga vattenstrålen.

Domkyrkoarkitekten Eiler Graebe fick i uppdrag att rita det generösa rektangulära granitkaret som omgärdar fontänskulpturen. När karet renoverades installerades också fiberoptiskt ljus i vattnet samt värmeslingor som låter fontänen leva även på vintern. Vid stark kyla formar det nerfallande vattnet ett ishölje kring Öresund och ger henne en ny spännande konstnärlig dimension.

---

10. Pienza

Konstnär: Staffan Nihlén

Plats: Raoul Wallenbergs park

År: 1992-1993

För att hedra Raoul Wallenbergs minne, gjorde Malmö Stad och Föreningen en gemensam satsning på denna rofyllda skulptur. Den är huggen i staden Pienza i Italien i rosa marmor och reser sig som en ljusets låga ur ett mörkt kar av stilla vatten.

Konstnären har velat symbolisera den låga av hopp som Wallenberg tände hos tusentals judar under andra världskriget. Den invigdes 1992 och parken fick då namnet Raoul Wallenbergs park.

---

11. Katarakt

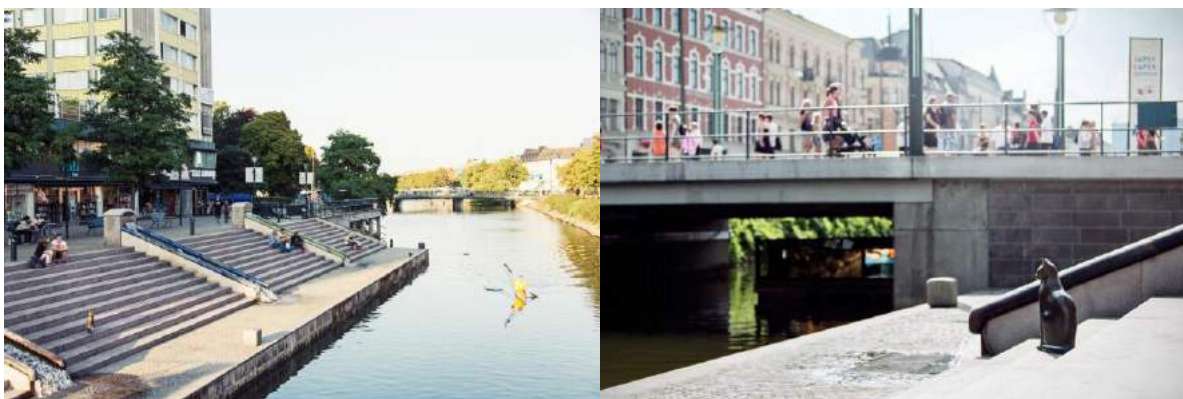
Konstnär: Ulla och Gustav Kraitz

Plats: Södertull

År: 2002

Genom installationen vid Södertull har Malmöborna fått en sevärd attraktion med alla de ingredienser som är signifikativt för konstnärsparet Kraitz. De arbetar gemensamt samtidigt som deras personliga uttryck utmärks, vilket avspeglas tydligt i *Katarakt*.

I utsmyckningen av Södertull har paret arbetat i en mängd olika material som granit, diabas, keramik och brons. Alla delar är lika viktiga för det slutgiltiga uttrycket av samstämmighet och harmoni.

Ulla Kraitz mjukt gestaltade katter i brons som naturtroget lapar solsken längs kanalkanten vid Södertull förenas på ett sofistikerat sätt med Gustav Kraitz djupa glasyrer som fångar och reflekterar ljuset. Den slutliga inramningen står det porlande vattnet för. Just detta speciella och tilldragande ljud, porlandet från en bäck i skogen, är uträknat in i minsta detalj. Ingenting är lämnat åt slumpen, det färdiga verket är resultatet av åtskilliga timmar av tålmodigt och målinriktat arbete.

---

12. Trädallé

Plats: Gamla Begravningsplatsen

År: 2015

Stormvindar och skadedjur har gått hårt åt träden på Gamla Begravningsplatsen. Föreningen har därför beslutat att bidra till återplanteringen av nya, tåligare träd.

Under våren 2015 planterades 37 nya träd. De nya träden utgörs av skogslind (*Tilia cordata* 'Böhlje'), almar (*Ulmus* 'New Horizon') och skogslönn (*Acer platanoides*).

Redan nu börjar allén åter att vara en skuggande oas mitt i stadsbruset.

---

13. Gud Fader på Himmelsbågen

Konstnär: Carl Milles

Plats: Gamla Begravningsplatsen

År: 2013

Paret Olga och Carl Milles flyttade till Michigan, USA, 1931, där Milles hade erbjudits en professur vid Cranbrook Academy of Art. Hans internationella genombrott hade skett tidigare, men under vistelsen i USA kom han även att bli uppmärksammas för en bredare amerikansk publik, framför allt genom de stora verken som utfördes under 1940–50-talen.

Just vid denna tid, 1946, blev det känt att Förenta Nationerna skulle etablera sitt huvudkontor på Manhattan i New York. Carl Milles önskade bidra med ett monument för världsfreden som skulle placeras i anslutning till FN.

Detta är upprinnelsen till skulpturen *Gudfader på Himmelsbågen*, som han arbetade med under åren 1946-1949. Själva bågen skulle i det monumentala verket vara uppemot 12 meter hög och själva Gud Fader nära 2,5 meter hög. Halvbågen som föreställer himmelsbågen/regnbågen skulle fullbordas med en

vattenkaskad från bågens avslut, just under Gud Faders främre fot. Precis som förlagan här i Malmö skulle Gud Fader stå tryggt förankrad längst ut på himmelsbågen, böjd bakåt med tyngden på höger ben, ansiktet mot himmeln med uppsträckta händer och placera ut stjärnor på himlavalvet. Nere vid bågens bas tittade en ängel nyfiket fram för att hjälpa Gud Fader med stjärnorna.

Trots långtgående förhandlingar blev aldrig verket realiserat men väl denna skiss/förlaga i brons. Denna står sedan den 10 juni 2013 placerad mitt i gångstråket som skär genom Gamla Begravningsplatsen i Malmös innerstad. Föreningen köpte in denna förlaga när Grenens Konstmuseums skulptursamling, uppe på Skagen i Danmark, skingrades.

Detta är en skulptur med ett tydligt fredsbudskap, ett budskap om allas lika värde inför Gud. Ett budskap som förstärks av den noggrant valda och vackra platsen som nu omger den.

---

14. Sune stenar

Konstnär: Bård Breivik

Plats: Stadsbiblioteket

År: 1997

De två granitpelarna köptes in och donerades av Malmö Förskönings- och Planteringsförening 1996, de placerades permanent utanför Stadsbiblioteket 1997.

Ursprungligen stod de utanför Malmö Konsthall, där dåvarande konsthallschefen Sune Nordgren anordnat en utställning med Bård Breivik under sommaren och hösten 1996. Verket namngavs senare efter nämnde Sune. Den grovhuggna graniten visar tydliga spår efter de hål som borrats för att spränga loss stenen från berget.

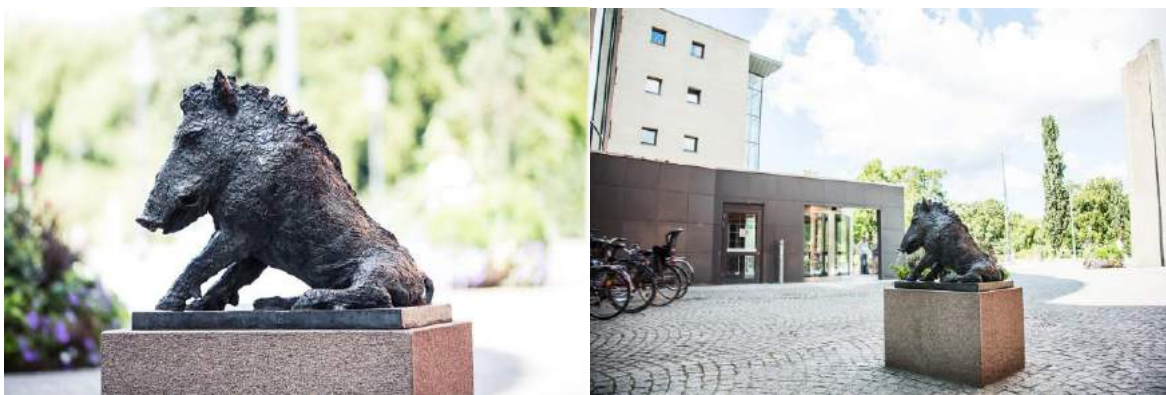
15. Vildsvinet

Konstnär: Carl Friesendahl

Plats: Stadsbiblioteket

År: 1960

Verket köptes in 1959 på en minnesutställning på museet. Carl Friesendahl föddes i Norrland (1886–1948). Han var verksam både som målare och skulptör, framförallt var det djurmotiv som gällde inom måleriet. Denna kraftfulla skulptur, sin storlek till trots, ställdes först upp en bit från huvudentrén vid Malmö Stadsbibliotek.

Idag är den placerad närmare entrén. En variant av detta vildsvin finns i Västerås sedan 1952, fast i liggande utförande inne på gården i stadens stadshus. Carl Milles utförde i början av seklet ett vildsvin som halvsitter med ett uttryck som starkt påminner om Friesendahls.

---

16. Anna-Lisa

Konstnär: Anders Olsson

Plats: Slottsparken, Plantangången

År: 1911

Ursprungligen kallad *La Gamine*, men försvenskades till *Anna-Lisa*. Skapades 1906 och placerades 1911. Skulpturen uppvisar klara jugenddrag, exempelvis utformningen av flickans hår som slingrar sig likt en växtranka, samt själva tunnbandet som bildar en ram runt hennes gestalt. Vidare symboliserar de fyra sköldpaddorna evighet och tröghet vilket kontrasterar mot ungdomen och spontaniteten, som flickan representerar.

Skulpturen skall ses som en ögonblicksbild av flickan när hon leker med sitt tunnband. Sedan år 2000 står skulpturen i Slottsparken just nedanför Parkbron till Kungsparken. Det är nära skulpturens ursprungliga plats som var i bibliotekets trädgård.

---

17. Pegasus

Konstnär: Carl Milles

Plats: Slottsparken, Linnéplatsen

År: 1950

Inköptes av Föreningen 1950. Professor Carl Milles fick själv välja ut den plats i Malmö där konstverket skulle bäst komma till sin rätt. Valet föll på Linnéplatsen i Slottsparken vid dammen där skulpturen skulle kunna beses i vida perspektiv.

Den överlämnades till Malmö Stad på en sockel av 4 meters höjd. Milles själv ansåg att detta var hans djärvaste verk: den grekiska mytologins saga om den bevingade hästen som ville flyga till Gudarnas boning Olympen. Han låter sig inte tyglas av människor men ledsagas av en yngling som endast snuddar vid hans rygg och i en vid bana följs de åt mot himlen och blir symboler för rätten till konstens och tankens frihet.

Skulpturens filosofiska budskap kom inte till sin rätt så nära marken och på ordförande Jörgen Faxes initiativ donerade Föreningen en ny granitsockel och 1961 kunde Pegasus lyftas upp till 10 meters höjd. Detta konstverk har sedan dess varit en symbol för Föreningen och också i många sammanhang för Malmö Stad.
